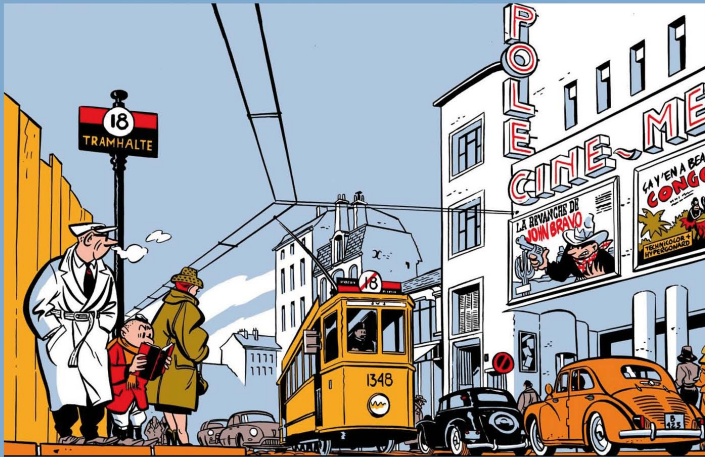

Eric de Kuyper
*De hoed
van tante Jeannot*

*Taferelen uit de
kinderjaren in Brussel*

Van Eric de Kuyper verschenen bij Uitgeverij Vantilt:

Applaus

Drie zusters in Londen. Uit de familiekroniek, 1914-1918

Aan zee. Taferelen uit de kinderjaren

Eric de Kuyper

De hoed van
tante Jeannot

Taferelen uit de kinderjaren in Brussel

Uitgeverij Vantilt

Omslagontwerp en boekverzorging: Brigitte Slangen, Nijmegen
Omslagillustratie: *Le jeune Albert* © Yves Chaland

ISBN 978946004 233 1

© 2015 Eric de Kuyper, Kranenburg (D.)
en Uitgeverij Vantilt, Nijmegen

De hoed van tante Jeannot is een nieuwe editie van het
gelijknamige boek dat in 1988 verscheen bij uitgeverij SUN.

*Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeel-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of open-
baar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.*

In our lives we are always weaving
novels, and we manage to keep the
different tales distinct

ANTHONY TROLLOPE

Ze riep, voordat ze de deur dicht sloeg, nog even de gang in dat het tijd was om op te staan.

Haar voetstappen klikten op de straatstenen. Ze huppelde, en daarna liep ze een eindje. Dan weer trippelde ze. Tot haar stappen aan het einde van de straat verdwenen. Elke ochtend om zeven uur rende ze naar de kerk. Ze rende niet omdat ze bang was te laat te komen, maar omdat ze er gewoon plezier in had 's ochtends vroeg in een lege straat te kunnen lopen. Op een keer, 't was winter en er lag ijs op de stoep, was ze met een kapotte knie teruggekomen van de mis.

Beneden stond de koffie klaar. En ook de cacao. Hij maakte de melk warm, voorzichtig, want ze mocht niet overkoken.

Maar nu was het maandag. En op maandag ging ma niet naar de mis. Om naar de mis te gaan moest ze zich aankleden. Dat betekende heel praktisch dat ze haar korset moest aantrekken, wat een heel karwei was. Eerst moesten de flappen rond het lichaam worden geslagen, dan de haakjes en oogjes geduldig dichtge maakt. Soms dienden de veters links en rechts te worden aangesnoerd. (Hij mocht daarbij helpen.)

Nu, op maandag, hing het zalmroze ding met loshangende flappen over een stoel te bungelen. Op maandag deed ma de was, en dat kon ze niet met haar korset aan. Om de wasmachine aan de gang te krijgen en te houden (het was een indrukwekkende koperen ketel, verhit door gas); om het regenwater van de pomp op het 'koertje', emmer voor emmer, naar de kelder te slepen; om het water vervolgens aan de kook te krijgen; om er de stapels linnen, zootje na zootje, in te proppen en dan na een tijdje te spoelen en vervolgens door de mangel te halen; en om dan ten slotte nog met het waswater de kelder, de trap en de gang te schrobben; kortom, om de was op maandag te kunnen doen, moest je je korset uit laten. Daarom kon ze ook niet naar de vroegmis.

Ma noemde het ‘min korsee’. Het was een onderdeel van haar lichaam geworden: bemind, gehaat, maar vertrouwd. Een deel van haar intieme levensgeschiedenis. Ze had immers al vanaf haar twaalfde jaar een ‘zwakke rug’, die ze gekregen had omdat haar moeder (Bontje) haar als opgroeiend meisje in Frankrijk, in Sotteville-les-Rouens, verplicht had elke dag een of twee emmers water te halen bij een afgelegen waterput. Want in Sotteville hadden ze wel een mooi landhuis gehad, maar geen stromend water.

Ma had het Bontje nooit vergeven. Ze schilderde haar op dit punt af als de onverbiddelijke stiefmoeder uit *Sneeuwwitje*. Maar was ma’s moeder niet Bontje, en was Bontje niet zijn grootmoeder? En leek zij niet eerder op de mollige goede fee uit Disney’s CINDERELLA dan op de boze stiefmoeder uit SNOW WHITE?

Enfin, de rug was kromgegroeid. En na een paar bevallingen werden de pijn en de last steeds erger. Een deskundig arts had een speciaal korset ontworpen. Van leer en met aluminium beugels. Een soort harnas eigenlijk, waar een minder actieve vrouw dan ma zich misschien wellustig en gedwee in zou hebben gevoegd, maar dat voor een vrouw met kroost allesbehalve handig was.

Op een dag had ze het marteltuig van zich afgeworpen en in de zwarte kist opgeborgen. Als een museumstuk uit voorbije tijden werd het af en toe eens bezichtigd. Het was volgens ma met enorm veel vakmanschap vervaardigd: ze liet het echte leer bewonderen en het smeedwerk. ‘Maar het was niet te dragen.’ Bijgevolg was de rug krom gebleven en moest ma zich, zoals iedereen, behelpen met een normaal korset.

Haar korset was vergroeid met haar lichaam. Maar korsetten verouderen net als mensen. Zodoende moest er af en toe toch een ander korset worden aangeschaft. Het kiezen, keuren en uiteindelijk kopen van een nieuw korset was een bijzonder plechtige aangelegenheid. Soms wilde het ding zich maar niet naar het lichaam zetten. De baleinen bleven weerbarstig. Ze werden er uitgescheurd, geduldig in model gebracht en er dan weer ingenaaid. Maar het had niet mogen baten. Eens werd een pas gekocht korset resoluut afgedankt. Jammer van dat mooie, nieuwe,

dure korset, maar het oude liet zich gedweeër rond het lijf leggen. Vrouwen die geen korset droegen vond ma afstotelijk. Op straat zag je ze soms: in ochtendjas, op pantoffels en met 'bigoudis' (krulspelden) in lieten ze de hond uit of gingen ze zelfs boodschappen doen op de hoek. Vies was dat. Voor hoeren had ma meer respect dan voor zulke vrouwen.

Alleen op maandag leefde ma dus een halve dag korsetloos, want dan deed ze de was in de kelder. Op zo'n ochtend zag je haar nauwelijks. Je kon op die dag ook maar beter uit haar buurt blijven. Ze daalde af naar de kelder. Je hoorde haar pompen, de wasmachine aanzetten en sjouwen met wasgoed. Het zware werk rond de koperen wasketel was begonnen en zou een goed deel van de dag duren. Er was veel te wassen na een week. WASDAG

In de winter was het erg koud in de kelder. Ze droeg dan dikke wollen sokken en een dikke beige wollen trui (waarvan hij de herkomst vergeten was). 's Zomers daarentegen was het er fris en koel. De kelder werd dan bijzonder gewaardeerd, omdat de koelte hem zo geschikt maakte als bergplaats voor de boter, de eieren en de melk. (Alleen de spinnen met hun webben waren akelige beestjes.)

Eigenlijk was er voor iedere vierkante meter van het huis wel een reden waarom deze bijzonder geprezen werd. De gang, die er banaal en elementair uitzag, werd geroemd vanwege de unieke marmeren vloer (wit marmer! dat wekelijks met groene zeep geschrobd werd). De voordeur ging moeilijk dicht, maar dat was mooi meegenomen omdat ze eigenlijk een hekel hadden aan sloten en sleutels. En bovendien, wat viel er bij hen te stelen! De keuken was een paradijs omdat deze zo ruim, luchtig en zonnig was. Dat het grote venster niet goed sloot en na verloop van jaren grote kieren vertoonde, was voor een keuken alleen maar een voordeel: zo was er steeds een goede beluchting. Dat de voorka-

mer donker was en op de sombere straat uitgaf, was niet zo erg, of beter, werd gecompenseerd doordat de mooie eiken meubels er royaal in konden staan en er nog voldoende plaats overschoot om te lopen. Dat het toilet buiten op het 'koertje' lag, was, behalve in de winterdagen, opnieuw een bijzonder voordeel vanwege de goede beluchting. De pomp met regenwater op het binnenpleintje was een luxe. Zo had je naast het stromende stadswater nog het magische regenwater, dat zo zacht was voor de huid en vooral het vrouwenhaar ten goede kwam. Met bijzondere trots sprak ze over de badkamer met het grote ligbad. Dat was iets – dat moet je wel beseffen – wat zeer weinig mensen zich konden veroorloven, ook al werd er hooguit eenmaal per week en dan nog alleen in de zomer een bad genomen (omdat het in de winter veel te koud was in de badkamer). Het hele gezin baadde zich dan, de een na de ander, in hetzelfde water, maar elk waste zich vooraf naast het bad, opdat het collectieve badwater niet al te snel vuil zou worden. Het bad mocht ook niet te lang duren, anders bleef er voor de laatste alleen ijskoud water over. En dat is in een altijd kille badkamer zelfs in de zomer geen pleziertje. Omdat zij de moeder was, ging ze steeds als eerste, ook al omdat ze zich het snelst kon wassen. Dan hoefden de anderen niet zo lang te wachten.

De beide slaapkamers werden ook zeer gewaardeerd, de ene, aan de voorkant van het huis, vanwege de prettige koelte, de andere vanwege haar zonnige vrolijkheid (wat haar extra geschikt maakte om ook als studeerkamer voor broers of als logeerkamer dienst te doen).

De woning, die nooit anders dan als een soort paleis beschreven, uitvoerig becommentarieerd en met liefde verzorgd werd, bezat ten slotte nog een zolder met twee kamers, waar allerlei bijzondere activiteiten konden plaatsvinden. Soms speelden ze er pingpong. Ze hadden drie tafels aaneengeschoven tot een grote, ze mooi groen geverfd en er in het midden een zelfgehaakt netje overheen gespannen. De pingpongtafel vulde bijna de hele zolder, zodat er weinig ruimte over was om te bewegen. Doordat er drie tafels aan elkaar geknutseld waren, was het blad niet egaal. Wanneer het pingpongballetje per toeval in een van

de hobbelige grensgebieden terechtkwam, maakte het de meest zonderlinge sprongen. Het was daar onder de dakpannen in de zomer gloeiend heet. Het kleine dakvenster liet frisse lucht binnen, maar af en toe wipte het balletje door de vensteropening en kwam in de goot terecht, of – plop – op straat.

Ze had altijd, althans vanaf het moment dat ze weduwe geworden was of misschien zelfs al eerder, toen haar man het weer eens niet zo schitterend deed in zijn baan, gratis in het huis aan de rue Léon Mignon op nummer 3 mogen wonen. Het was een huis van Bontje, en geen dochter blaakte meer van dankbaarheid en trots over die moederlijke naastenliefde dan zij.

Het enige waar ze niet zo van onder de indruk was, waren de hoge plafonds, de metershoge dubbele deuren. Het was allemaal zo hoog en zij was zo klein. Voor het schoonmaken moest ze steeds een beroep doen op de gehate en onstabiele grijze ladder, een verweerd en vermolmd ding, of op een van haar zoons die zoveel groter waren dan zij.

In de waskelder ging het er op maandag energiek aan toe. Toen hij nog niet naar school hoefde, of wanneer hij later ziekjes thuis mocht blijven, hoorde hij haar de godganse dag haar ‘repertoire’ zingen. Met woeste keelgeluiden stootte ze *Ave Maria’s* uit, *Tantum Ergo...*, afgewisseld met andere liederen uit het geestelijk en wereldlijk repertoire. Van Latijn ging ze over op Nederlands, Frans en Engels. Op *Te Lourd’ op de bergen* volgde *Ma petite Tonkinoise*, dan *Veni Creator* en een eindeloze smartlap waarvan het refrein luidde:

CHAUSSÉE
D’ANTIN

Le lendemain
(nadat er weer iets vreselijks gebeurd was in het couplet),
Elle était souriante,
Elle arrosait ses plantes grimpantes
Avec de l’eau de son petit arrosoir.

Er was nog een liedje dat steeds terugkwam en hem intrigeerde:

Elle ne l'aimait pas, lui non plus,
Quelle drôle de coïncidence.
Elle ne l'aimait pas, lui non plus,
Car ils ne s'étaient jamais vus.

Dit speelde zich ergens af op de chaussée d'Antin. Waar die chaussée lag was hem niet duidelijk. Hij kende heel wat chaussées, maar geen die chaussée d'Antin heette. De dichtstbijgelegen chaussée die hij kende was de chaussée de Louvain, overbekend en teerbemind. Zij was de spil van zijn dagelijks leven, van zijn leven *tout court*. Zij lag om de hoek. Tante Jeannot woonde in de buurt van de chaussée de Gand, die zo grillig en avontuurlijk was en even exotisch als zijn tante. Althans dat beeldde hij zich in. Dan had je de chaussée d'Helmet, waarheen zijn tante Emma zich in ballingschap had begeven (wie wil er immers aan de chaussée d'Helmet wonen). De vreemdste – maar hij was er nooit doorheen gewandeld – was wel de chaussée d'Anvers. Zij bestond alleen als kruising, die echter vol betekenis was: in de ene richting betekende zij: 'we zijn bijna bij tante Jeannot'. En dat was de hemel! In de andere richting beduidde zij: 'we zijn bijna in de stad'. En dat was het paradijs!

Dan was er nog een hele reeks andere, minder gebruikelijke chaussées, maar daar was er geen bij die d'Antin heette. Die lag in Parijs, zei zijn moeder... Maar Parijs was hem even vreemd als de chaussée d'Antin. En dat ze in een andere stad ook chaussées hadden, kon hij zich niet voorstellen. Hoe dan ook, het was natuurlijk maar een liedje.

De bel ging voor de zoveelste keer. 'Het is de melkboer, ma.' 'Zeg hem dat de melk van zaterdag zuur was en dat hij daarom vandaag twee en een halve liter moet geven voor de prijs van anderhalve.' 'Ja, ma.'

Opnieuw de bel. 'Er is een oude meneer die vraagt of je geen schoensmeer wilt kopen. Hij zegt dat het hele goeie is.' 'Janverdekke', riep ze zwetend en puffend, 'zie je niet dat ik bezig ben.'

Je weet toch dat we geen schoensmeer nodig hebben.’ Dat wist hij, want het doosje ging al eeuwen mee. Het was nog een doosje van voor de oorlog, en dus de beste schoensmeer die er ooit te krijgen was geweest.

Op de middag kwamen Annie, zijn zus, en Michel en Jan, de twee broers, van hun werk. Ze aten snel een bord pap. Ma was slechtgehumeurd. Het schoot maar niet op, omdat de mangel het niet goed deed of de leren riemen die de wasmachine aandreven van hun rad waren geschoten. En ’s middags moest ze naar de dokter.

De dokter heette ‘madame de dokter’. Ze was gynaecologe en tevens huisarts. Ze was van onbestemde leeftijd en leek door de jaren heen niet te veranderen. Ze sprak uitsluitend Frans, maar dat maakte niet veel uit omdat zij weinig spraakzaam was. Ze luisterde niet naar de klachten van haar patiënten. Ze glimlachte sibyllijns en gaf zuinig commentaar. Je kwam nooit te weten of je ernstig ziek was of zomaar ongesteld. Ze hield niet van spectaculaire ingrepen. (‘Ook al heb je grote amandelen, daarom hoeven ze er nog niet uit.’ Gelukkig maar. Zo was hij een van de weinigen van zijn generatie, die zijn amandelen nog in zijn keel had.) Wel hield zij van pilletjes en zalfjes en van regelmatige consultatie en auscultatie. Ze tiranniseerde op die manier honderden mensen. (Om de zoveel weken was een bezoek, ziek of niet ziek, van het hele gezin verplicht!) Ze werd vereerd als een heilige. Had ze tijdens de oorlogsjaren het gezin niet in alle perikelen bijgestaan, zijn vader helpen sterven in een sanatorium en hemzelf bijna gelijktijdig ter wereld geholpen? Was ze niet midden in de nacht op haar zware mannenfiets van Schaarbeek naar Etterbeek, het andere einde van Brussel – ‘en je weet hoe het daar berg-op-berg-af is’ – komen fietsen voor de bevalling? Helemaal in de pikdonkere oorlogsnacht, terwijl ma een botte verpleegster duidelijk had proberen te maken dat het zover was

MADAME
DE DOKTER

(zij kon het toch weten zeker, het was immers haar vijfde beval-
ling). Die domme verpleegster bleef echter maar zeggen dat
het nog lang niet zo ver was. Gelukkig was op dat moment ma-
dame de dokter komen binnenfietsen, had de verpleegster weg-
gestuurd en kort daarna de reddende woorden gesproken: ‘c’est
un garçon madame!’ Nóg een! Of: godzijdank, want ik heb al
een meisje en dat is meer dan genoeg. Hij wist niet precies hoe
ma gereageerd had. Hoe dan ook, de steeds herhaalde verhalen
over die geboorte midden in de oorlogsnacht, met een man die in
een sanatorium op sterven lag, waren niet gekleurd in lieflijke
tin-ten. Vijf was genoeg geweest. ‘Weet je wat dat betekent, vijf-
maal negen maanden zwanger zijn? Dat is 45 maanden, dat is
vier jaar van mijn leven. Vier jaar tussen mijn achttiende en mijn
achtendertigste. Mensen die zwangerschap een plezier vinden,
liegen!’

Nochtans hield ze van kinderen. Op haar manier. En kinderen
hielden van haar: ze erkenden in haar een professionele no-non-
sens moeder. Altijd was er wel een kleuter van familie of verre
familie bij haar geparkeerd. Voor een paar weken of een paar
maanden. En steeds was het erg pijnlijk, wanneer de legitieme
moeder de kleuter kwam opeisen en het kind niet van ma’s
schoot af wilde om met die ‘vreemde mevrouw’ (‘je mama’) mee
te gaan. Ze waren steeds stomverbaasd dat hun zoontje of doch-
tertje met zijn of haar kuren zijn moeder het leven niet lastig had
gemaakt. Ze was een moeder die je niet voor de gek moest hou-
den met huilen of geflikflooi; ze was een vrouw die au sérieux
genomen diende te worden, wilde je zelf au sérieux genomen
worden. Sentimenteel gedoe werd beantwoord met koele zake-
lijkheid (‘en nu naar bed!’), gezeur en gechanteer met pats-klets,
‘hier heb je er een om te leren’.

Het was helemaal niet zo dat de tederheid verborgen lag onder
een harde bolster. Integendeel, de tederheid lag open en bloot,
naïef en schalks te grabbel als bij een klein meisje. Maar wee de-
gene die er misbruik van durfde te maken.

Ze was nog steeds niet klaar met de was. Ze moest nu aan een derde zootje beginnen en zou dus zeker veel te laat komen bij de dokter. CONSULT

Madame de dokter hield twee keer per week van vijf tot zeven spreekuur. Maar er was steeds zo'n ellendig grote stoet van patiënten dat zeven uur nooit gehaald werd als eindpunt. Het liep makkelijk uit tot acht, negen of tien uur. Dit kwam doordat madame de dokter voor al haar patiënten, of ze nu ziek waren of niet, een routinebezoek brachten of dringend behandeling nodig hadden, steeds een goed uur uittrok. Haar patiënten wachtten dus. Om het uur druppelde een voorganger af en mocht een ander naar boven. Als een moeder en dochter gelijktijdig naar binnen gingen, dan kon het gemakkelijk twee uur duren. Intussen zaten de patiënten zwijgzaam en gespannen te wachten in de wachtkamer.

Toch werd madame de dokter op handen gedragen. Tante Jeannot, die haar eveneens als huisarts had gekozen, maar haar af en toe ontrouw was om een andere arts te raadplegen, vroeg zich af of ze wel zo efficiënt was. Bovendien durfde zij er zich over te beklagen dat ze meer honorarium vroeg dan de normale artsen. 'Ja', antwoordde zijn moeder, 'dat zal wel. Ze onderzoekt je ook zo grondig. Niets ontsnapt aan haar oog.' (Over dat honorarium had zijn moeder niet te klagen, want ze hoefde voor zichzelf en haar kinderen niet of nauwelijks te betalen. Jaren later, toen hij op de toneelschool zat en eens een arts nodig had, ging hij de dokter uit zijn kinderjaren opzoeken. Na het rituele onderzoek vroeg ze hem of hij al geld verdiende en toen hij antwoordde dat hij studeerde, hoefde hij nog steeds niets te betalen.)

Wie daartoe in staat was, zoals tante Jeannot, liet ze dubbel betalen. Een soort gerechtigheid waar zijn moeder wel voor te vinden was en die, eerlijk gezegd, zijn tante ook niet zo zwaar viel. Als het mens maar iets socialer was geweest, als ze maar een beetje vlotter had willen praten over ziekten en malaises. Maar nee, een uur lang onderzocht ze je van top tot teen in het groot-

ste stilzwijgen. Het was altijd erg koel in haar kamer en je moest de hele tijd in je blootje staan, liggen of zitten. Met ijskoude handen duwde en duwde ze in je buik, haar bolle ogen priemden door je heen. Nadat ze je ingewanden weer eens zo bewerkt had, vroeg ze zachtjes: 'Et ici, est-ce que ça fait mal?' Wat moest je antwoorden? Het was zeker geen streling, maar of het nu echt pijn deed, was moeilijk te zeggen. 'Un peu' dus. Na je gewogen en gemeten te hebben en na langdurig naar je rug getuurd te hebben, nam ze nog altijd zwijgend plaats achter haar modern bureau van licht hout en begon te schrijven en te schrijven. Tot ze met enkele schrale en raadselachtige woorden het recept overhandigde en met moeder een nieuwe afspraak maakte. Je kwam nooit te weten of je dodelijk ziek was of slechts verkouden. Zo had ze waarschijnlijk ook zijn vader bijgestaan in zijn doodstrijd, terwijl ze hem voor de laatste keer vroeg om te ademen: 'Respirez... fort... encore une fois... Bon ça va comme ça... Très bien.' En aldus gerustgesteld was hij gestorven.

WACHT- Ze hadden een hekel aan de wachtkamer. Je werd er binnenge-
KAMER loodst door een meisje in uniform. Om de zes maanden een ander meisje, maar wel steeds in hetzelfde uniform. De wachtkamer was een voorkamer van een typisch Brussels jongenshuis. Zij vonden het een akelige stijl: een en al krul, een en al verticale stijfheid ook (die banken) en ouderwetse krampachtigheid (die kralen aan de luchter). De patiënten wachtten gedwee. Na verloop van tijd kwam er iemand de trap af. De voordeur ging dicht en het meisje kwam de volgende patiënt halen. Dan duurde het weer zo'n uur. Vervolgens ging de bel van de voordeur en trad er een nieuwe patiënt binnen, die diep zuchtte als hij zag hoeveel mensen er nog voor hem waren. Hoewel madame de dokter steeds 'sur rendez-vous' ontving, betekende het afgesproken uur in de praktijk niet veel, ofwel omdat ze steeds te veel mensen op een dag boekte, ofwel omdat ze bij zichzelf dacht dat het allemaal veel sneller zou gaan dan in werkelijkheid het geval was.

Omdat zijn moeder die dag nog niet klaar was met haar waslabeur, had ze hem zoals vaker vooruit gestuurd om alvast een

plaatsje te reserveren. Zij kwam dan later. En als het wachten voor haar te lang dreigde te duren, ook het avondmaal moest worden klaargemaakt, ging ze eventjes weg en werd hij of zijn zus achtergelaten om de plaats te bezetten.

Op maandagavond hing de keuken vol wasgoed. Er waren koorden gespannen en je mocht niet bewegen, anders viel er een laken of een rij handdoeken op de grond. De kachel stoomde. Er hing een weë geur, die hun humeur aantastte. Gelukkig was het morgen dinsdag.

Dinsdag was het strijkdag. Strijken vond ma nog erger dan was-
sen. Op de koop toe was dinsdag de dag waarop tante Emma op
bezoek kwam. Of misschien was het toch wel beter dat ze op die
vervelende strijkdag kwam. Je kunt maar beter alle ellende op
één dag samen hebben. Tante Emma was een zus van vader. Ze
werkte van oudsher ‘chez Questroy’, dat wil zeggen, al vóór de
oorlog en vóór haar huwelijk met nonkel Jean. Questroy was een
bakkerij, maar in de eerste plaats toch een patisserie. Deze lag
aan de rue au Beurre, vlak naast de Grote Markt, daar waar non-
kel Fons bij Wiskemann, de bijoutier-horlogier, een beetje bij-
verdiende als boekhouder. Je kon natuurlijk veel kritiek hebben
op Questroy, en vooral mijnheer Questroy was lang niet altijd
even vriendelijk voor haar, maar dat kwam voornamelijk door
toedoen van ‘Wiske’, een ‘vuile tong’ (die niettemin de onmis-
bare vriendin van tante Emma was, want het was Wiske hier en
Wiske daar). Je kon veel kritiek hebben op Questroy, maar je
moest toegeven dat hij de beste speculaas van de stad had (dat
zeiden zelfs de ‘vremden’). En er ging niets boven de massepain
van Questroy. Om dat te bewijzen bracht tante Emma rond Sint-
Nicolaas elke week een groot onbewerkt brok mee. Ook ging er
niets boven het koekebrood van Questroy. Dat kon je het hele jaar
door krijgen en werd dan ook wekelijks meegebracht.

STRIJKDAG

Zelf at tante Emma nooit van het zoet. Ze wist echter met de